

Van: werkgroep financiering/bekostiging Wlz-corona

Aan: stuurgroep financiering/bekostiging corona

Betreft: verlenging maatregel compensatie omzetzijdering Wlz

In dit memo vragen wij de stuurgroep om richting aan te geven voor of en zo ja hoe de verlenging van de maatregel compensatie omzetzijdering vorm te geven.

Termijn

Aan de opdrachtbrief aan NZa wordt de laatste hand gelegd. De NZa is inmiddels voortvarend aan de slag met de beleidsregel. Beoogde publicatiedatum is begin mei. De maatregel compensatie omzetzijdering ziet toe op de periode 1 maart tot en met 1 juni 2020. Het is niet waarschijnlijk dat per 1 juni Wlz-aanbieders weer functioneren zoals gebruikelijk. De maatregel zal dus moeten worden verlengd. Hiervoor is bestuurlijk overleg noodzakelijk.

Om het tijdelijk karakter van de maatregel te blijven benadrukken en duidelijkheid aan het veld te geven wordt geadviseerd om te allen tijde een einddatum te noemen. Het ligt in de hand de maatregel te verlengen voor de periode waarin een substantieel deel van de zorg niet geleverd kan worden als gevolg van de coronacrisis en de hiermee samenhangende RIVM-richtlijnen (hierna: coronaperiode). Het is echter duidelijk dat ook nadat de beperkingen van de RIVM-richtlijnen (gedeeltelijk) zijn opgeheven de coronacrisis nog tot vraaguitval leidt (hierna: herstelperiode). Immers is in de verpleeghuiszorg sprake van een hogere uitstroom en lagere instroom dan voorzien. Alle capaciteit echter wel nodig met het oog op de toekomstige zorgvraag (begin 2020 was het terugdringen van wachtlijsten nog de grootste prioriteit).

Als er voor gekozen wordt om ook in de herstelperiode omzetzijdering te compenseren, dient hier ook een periode/einddatum voor bepaald te worden.

Hoogte van compensatie

Daarnaast zijn er modaliteiten denkbaar in de hoogte van de compensatie. In de huidige variant is het vertrekpunt om tot compensatie te komen het verschil tussen de onder normale omstandigheden verwachte omzet en de gerealiseerde productie. Het uitgangspunt is dat voor 100% wordt gecompenseerd tot aan het niveau dat de omzet zonder corona zou zijn geweest. Er wordt enkel neerwaarts bijgesteld indien bepaalde kosten aantoonbaar niet (volledig) zijn gemaakt. Bijvoorbeeld wanneer derden niet volledig zijn doorbetaald. Zonder expliciete/aantoonbare kostenreducties is de veronderstelling dat alle kosten doorlopen.

Indien de maatregel wordt verlengd is het denkbaar om de compensatie te beperken tot bijvoorbeeld 80% van de verwachte omzet zonder corona. Instellingen hebben immers de tijd gehad om de bedrijfsvoering aan te passen aan de situatie. De compensatie wordt dan beperkt tot de daadwerkelijk doorlopende kosten in plaats van de gederfde omzet (of een zo goed mogelijke inschatting hiervan als landelijk uitgangspunt). Er kan worden gekozen om een algemene richtlijn te hanteren voor de hoogte van de doorlopende kosten zoals aan de hand van Gupta-onderzoek in de Zvw is gebeurd. Waarbij zorgkantoren de ruimte houden om hier in individuele gevallen van af te wijken.

Varianten

Aldus zijn er 5 hoofdvarianten:

1. Verlenging van compensatie omzetzijdering in huidige vorm voor zowel coronaperiode als voor herstelperiode.
2. Verlenging van compensatie omzetzijdering in huidige vorm voor coronaperiode, gevolgd door beperktere vorm op basis van doorlopende kosten voor de herstelperiode.
3. Verlenging van compensatie omzetzijdering in beperktere vorm op basis van doorlopende kosten voor zowel coronaperiode als herstelperiode.

4. Verlenging van compensatie omzetsderving in huidige vorm voor coronaperiode. Maatregel vervalt in herstelperiode.
5. Verlenging van compensatieomzetsderving in beperktere vorm op basis van doorlopende kosten voor coronaperiode. Maatregel vervalt in herstelperiode.

Variant 1 is het meest ruimhartig en meest eenvoudig, omdat de huidige maatregel ongewijzigd wordt verlengd. Omdat in de huidige vorm het Wlz-kader reeds het plafond vormt voor de hoogte van de compensatie omzetsderving en geleverde zorg samen, is er budgettaire ook ruimte om dit te doen. Ook voor zorgkantoren (en NZa?) is deze variant 1 het meest eenvoudig, omdat niet specifiek gekeken hoeft te worden naar welke kosten wel en welke kosten niet doorlopen. Grootste hobbel bij variant 1 lijkt dan Financiën te worden.

Variant 2 is de meest geleidelijke uitfasering van de maatregel, maar waarschijnlijk ook de meest complexe. Dit vanwege het te maken onderscheid tussen de coronaperiode en herstelperiode. Wanneer zijn de coronamaatregelen niet meer belemmerend voor de zorglevering? Denk aan gebruik beschermingsmiddelen, cohortverpleging, verbod op bezoek, geen groepsactiviteiten, 1,5 meter afstand, etc.

Net als varianten 2 en 5 vraagt variant 3 meer inzicht van zorgkantoren in de daadwerkelijke kostenontwikkeling van instellingen. Dit vraagt ook meer van de NZa in termen van toezicht. Als een analyse zoals Gupta nodig is om algemene rekenregel voor Wlz (of aparte sectoren binnen Wlz) te formuleren, dient hier snel op gehandeld te worden.

Variant 4 heeft ook het voordeel van de eenvoud, omdat de huidige maatregel wordt verlengd. Er is echter geen sprake van geleidelijke uitfasering. Zorgaanbieders zullen de naweën van de coronacrisis zelf op moeten vangen.

Bij variant 5 is de vraag of het doel (continuïteit van zorg en zorglandschap) nog behaald wordt. Ook kan deze variant op weerstand stuiten bij zorgaanbieders.

Een richting moet worden afgewogen binnen het VWS-brede (of wellicht zelfs Rijksbrede) pakket aan maatregelen. Om die reden wordt de stuurgroep gevraagd richting aan te geven.

Samenhang met andere maatregelen in Wlz

Meerkosten agv corona: hier is geen expliciete einddatum voor vastgesteld, lijkt ook niet nodig. NZa houdt vooralsnog aan dat beleidsregel tot 1 juni 2021 actief is.

Liquiditeit op peil houden middels bevoorschotting: ZINL heeft de bevoorschotting aangepast tot nader bericht. Een verzoek aan ZINL om de bevoorschotting te herstellen naar de gebruikelijke methodiek moet in samenhang worden gezien met de andere maatregelen. Waarbij het volgorde logisch is om eerst een besluit te nemen over compensatie omzetsderving, zodat de bevoorschotting kan aansluiten bij hetgeen waartegen bij de nacalculatie wordt afgerekend.

Proces (op hoofdlijnen)

Het besluit krijgt zijn beslag in de vorm van een nieuwe opdrachtbrief aan de NZa. De huidige opdracht voorziet immers in het vormgeven van de compensatie omzetsderving tot aan 1 juni 2020.

20 april	verkennende bespreking in stuurgroep
23 april	bespreking in kernteam (NZa/ZINL/ZN)
24 april	eerste concept uitwerking besluit
27 april	bespreking eerste concept in kernteam (en stuurgroep?)
30 april	bespreking tweede concept in kernteam (en stuurgroep?)

Afstemming met Actiz/VGN (en GGZ NL?)

Week van 4 mei

Besluitvorming in BO (NZA/ZN/ZINL)

Vragen aan de stuurgroep

1. Is de stuurgroep het eens dat verlenging noodzakelijk is?
2. Is de stuurgroep het eens dat bij verlening van de maatregel opnieuw een einddatum gewenst is?
3. Kan de stuurgroep richting aan geven aan welke variant verder te verkennen / uit te werken?
4. Kan de stuurgroep zich vinden in het geschetste proces op hoofdlijnen?